1e Jaargang, nummer 1, 23 februari 2024

Nederduits Gereformeerd Blad

Blad ter bespreking van de Nederduits Gereformeerde leer, van de nieuwe bijbel, de oude bijbel en de tweede bijbel, en andere boeken en geschriften. Een uitgave van de Nederduits Gereformeerde Kerk.

DE ZONDOLOGIE

We kennen allemaal de reformatie. Daar zijn wij uit voortgekomen, zo goed en kwaad als dat ging.
Het strijdveld was in psychologie en sociologie, want er werden gevaarlijke psychologische en sociologische spelletjes met de mens gespeeld, en eigenlijk was dit gewoon een gebrek aan psychologie en sociologie. Religie in de handen van onwetenden is gevaarlijk geschut.

Het volk is inderdaad ten gronde gegaan door een gebrek aan kennis, wat zowel de nieuwe als de oude bijbel stelde. Psychologie en sociologie kunnen ook niet begrepen worden zonder de antropologie, de menskunde. De menskunde laat de grotere context zien. Maar ook in de antropologie liep de mens vast, en ging de mens in cirkeltjes bewegen.

De mens kent namelijk het verschijnsel van de vrouw niet. De man en de mens kunnen niet begrepen worden zonder degelijke amazonologie, oftewel de vrouwkunde. De mens heeft zichzelf gesaboteerd door een gebrek aan vrouwkunde, en nu rotzooit de mens maar raak met vrouwen, wars van enige kennis, niet gehinderd door enige kennis. En die gewoonte voert zich ook door in de andere takken van de wetenschap. Nu speelt het volk dan voor leider, maar is hierin niet bekwaam, zoals de nieuwe bijbel stelt. In het land der blinden is éénoog koning. Waar blinden blinden geleiden daar gaan dingen niet goed, en dat zien we overal om ons heen, tenminste, als we nog kunnen zien en daarvoor niet blind zijn, niet laodiceaans.

De mens moet de zondologie leren, de ellende-kennis, weten wat wel en niet zonde is, en hoe groot de zonde en ellende is, wat zowel de heidelbergse catechismus stelt als de nieuwe bijbel catechismus. Als er geen degelijke zondologie is, dan wordt de demonologie van de mens corrupt, als een projectie. Dan raken de filters van de mens verward, vervuild. Daarom is 1953 een belangrijk jaar, toen er een scheuring kwam in de gereformeerde gemeente. De zondologie werd ingevoerd, en de zondelogen scheidden zich af. Dat werd toen de GGiN, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, o.l.v. Steenblok en Mallan. Dat was een belangrijk fundament voor herstel van de Nederlandse theologie.

We moeten verder (reformatie), maar ook terug (regressie), naar het Nederland wat nog Nederduits was, naar het Germaanse Nederland, maar uiteindelijk komen we dan bij de amazone bron van Nederland aan. In het Amazone tijdperk heette Nederland Beloch-Amazonië, en dat waren Nederland en België, Zuid-Nederland, bij elkaar.

Waar geestelijkheid overgeestelijk wordt mist het belangrijke principes, telkens weer. Dit is ook het geval als religie overreligieus wordt.

Vandaar dat we ook spreken van een Beloch-amazons Zondologisch-Gereformeerde Kerk, wat de bron is van de Nederduits Gereformeerde Kerk. Zo gaan we nog een laag dieper, en dat is wel nodig om aan de geesten van Alva, en ook de geesten van het hypercalvinisme, en het hypergereformeerde te ontkomen.

Duitsland :
1500-1600 Theologische Reformatie (Luther, Calvijn)
1700 Filosofische Reformatie (Kant)

Nederland :
1800 Regressieve Reformatie (Afscheiding en Wederkeer) (Ledeboer, Kuyper)
1900-2000 Zondologische Reformatie (Steenblok, Mallan, 1953)

Och, Laodiceanen, keert toch terug tot de zondologie, opdat gij weet hoe diep die zondeval is gegaan, hoe groot de zonde en de ellende is, opdat gij moogt worden overtuigd van uw zonde, en zult wederkeren tot de vrouwkunde. U moet uw hemelse moeder weer leren kennen, opdat gij tot wedergeboorte zult komen.

Steenblok en Mallan waren als de Luther en de Calvijn van Nederland voor de Zondologie. Mallan volgde Steenblok op, zoals Calvijn Luther opvolgde. Het is niet genoeg om te komen tot de schuilplaats in Emden, in de Nederduits Gereformeerde Kerk. Nu moet u nog tot haar bron gaan. Ga van de geuzenkerk (reformatie) tot de amazonekerk (zondologie).

Krijg demonologie weer in balans met zondologie. Krijg apologetiek weer in balans met zondologie, en kom tot de vrouwkunde, de amazonologie, als sleutel tot de antropologie, opdat sociologie en psychologie hersteld kunnen worden. Laat dit de absolute basis zijn van enige homilethiek en ethiek. 1953 is de sleutel voor het herstel van Nederland. Nederland mag zo een poort zijn tot het herstel van Europa.

Zo kan de mens loskomen van het

Wups-geslacht, wat een vals demonisch en gedeformeerd geslacht is, een laodiceaans geslacht wat valse drugs aanhangt. Van deze bloedlijn moet de mens losgesneden worden.

DE DORDTSE KERKENORDENING (DKO) 18-25 – fictie of werkelijkheid ? – van reformatie tot regressie

De matrix heeft een muur gebouwd tussen het nu en de geschiedenis, en het is een leugen. Wij leven nog steeds in de geschiedenis, en moeten de geschiedenis nog steeds uitwerken. Hoor je de stemmen van de geschiedenis of ben je doof voor ze ? Je liefde voor de geschiedenis bepaalt je liefde voor ieder mens, ieder dier en ieder stuk natuur wat ooit heeft geleefd.

Als je niet in geschiedenis geloofd dan ben je maar een arm mens, en wat heb je dan wel niet allemaal te verbergen ? Want het is een gebrek aan empathie, je hart sluiten voor de stemmen van de geschiedenis waar nog steeds een taak ligt. De geschiedenis zal wederkomen.

Art. XVIII. Het ambt der doctoren of professoren in de Theologie is, de Heilige Schrifture uit te leggen, en de zuivere Leer tegen de ketterijen en dolingen voor te staan.
(DKO 1619)

Doctoren was een ander woord voor leraren. Zij zijn ervoor om te bewaken tegen ketterij en dolingen door hun uitleg van het hemelse Woord. Zij zijn dus exegeten. Het gaat dus niet zomaar om de predikanten, de herders en de evangelisten, maar om de taalkundigen, de filologen, en leraren die daarachter staan. Een heleboel kerken hebben zulke onderwijzers niet en zijn daarom ten dode opgeschreven. Dit gaat er ook over dat een kerk woord-context dient te hebben. Uiteindelijk zijn dit fundamenten van de mens zelf die kerk is. Het woord ‘doctor’ is een beladen woord en heeft een hoge snob-factor. Het komt van het woord ‘dokter’ maar dat is een woord voor de zorg, en de zorg moet verbonden zijn aan de kerk, dus er mag geen scheiding zijn tussen kerk en zorg, geen scheiding tussen pastoraat en zorg, want dan kap je het van de hemel weg, van God weg, en dan komen er duivelse geesten in het spel die leven van onverschilligheid. Dan wordt het betaalde zorg, en zorg om macht te krijgen, en dat werkt averechts. Hierin bloedt gij, oh Nederland. Blijf dus bij de les.

Er kwam niet alleen een scheiding tussen kerk en zorg, maar ook een scheiding tussen kerk en school. Alles werd uit het verband gerukt en ging een eigen leven leiden. Dit is het slagveld van een school die zich los heeft gewrikt van God. Zo kwam er ook een scheiding tussen kerk en recht en tussen kerk en staat. Natuurlijk moet men zich wel afscheiden van de vleselijke, aardse kerk.

Dit zijn de duivelse fundamenten van Nederland :

scheiding tussen kerk en zorg
scheiding tussen kerk en school
scheiding tussen kerk en recht
scheiding tussen kerk en staat

Om dit op te heffen moet de mens terug naar de geschiedenis en een les leren van de geschiedenis. Het is geenszins de bedoeling dat er een duivelse binding is tussen de kerk en al het andere. De duivelse kerk moet uitgebannen worden. De mens moet zich onderwerpen naar artikel 14 aan de hemelse kerk, de donkere natuurbruid, oftewel moeder wildernis. Er kwam ook een scheiding tussen kerk en natuur, en de mens ging met de natuur op de loop om het te exploiteren. Een schande is het, oh verloren Nederland ! Hoort de roepstem van het eeuwige woord wat niet ledig zal wederkeren en wat gebrand is in het hart der profeten en martelaren ! Keert weder tot uw eerste liefde, oh koppig Nederland ! Nederland gedraagt zich als een dronken hoer vol opgeblazenheid en betweterigheid, maar zij weet niks en kan niks. Zij leeft in diepe wanen. Ontwaak gij die slaapt, en neemt uw hemelse lesboeken ter harte ! Hoor de stem van de wildernis profeten die gij vervolgd hebt ! Ja, gij hebt hen vervolgd tot in het donkere hol van een leeuw. Ga in boete, oh Nederland, opdat de hemel genade met u hebbe. Scheur uw klederen. Stop met uw geprots en gepronk, want er is niets om mee te pronken. U heeft van uzelf een belachelijke dwaas gemaakt, naakt in het hol van een leeuw. Doe het boetekleed aan, opdat God u beware.

De martelaren van Nederland kunnen het niet meer navertellen door wat Nederland hen heeft aangedaan door deze scheiding. Maar hun bloed roept nog steeds. En hun bloed is als het vruchtbaarste zaad. Keer terug tot uw werkhof, tot uw hamer en sikkel, en stop luieren. U waant dat u werkt, maar gij hebt uzelf afgesneden van de levende God om de wegen van het vlees te volgen. Keer dan terug tot het doen van hemelse werken. Luister naar de gesel die u slaat. Hoort de roede. Verlaat de afgoden die gij u gemaakt hebt.

De kerkenorde van Middelburg van 1581 heeft als artikel 18 :

Der diakenen eigen ambt is, de aalmoezen en andere armengoederen naarstiglijk te verzamelen, en die getrouwelijk en vlijtiglijk, naar den eisch der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te deelen, de benauwden te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien, dat de aalmoezen niet misbruikt worden, waarvan zij rekening zullen doen in den kerkeraad, en ook (zoo iemand daarbij wil zijn) voor de gemeente, op zulken tijd als de kerkeraad het goedvinden zal.

Dit is artikel 23 in de kerkenordening

van ‘s Gravenhage van 1586, en artikel 25 in de Dordtse kerkenordening van 1619, en een kortere versie als artikel 14 in die van 1578, wat al veel eerder was. Dit betekent ook dat er toezicht wordt gehouden op het onderwijs wat gegeven wordt, als geestelijke aalmoezen, dat het niet verdraaid en misbruikt wordt door hen aan wie het gegeven is. Zij die dus de aalmoezen misbruiken zullen hiervan rekenschap moeten afleggen.

Art. XIX. De gemeenten zullen arbeiden, dat er studenten in de Theologie zijn, die door haar (ex bonis publicis) onderhouden worden.
(DKO 1619)

Dit is artikel 14 in de kerkenordening van Middelburg van 1581. De mens moet het hemelse woord doorgeven aan het nageslacht en vruchtbaar zijn. De mens mag het woord wat hij ontvangen heeft niet oppotten, maar moet er wel wat mee doen. Het moet gezaaid worden, anders is het een verzaking van de geestelijke landbouw en het gebod van weest vruchtbaar en vermenigvuldig u. Bewerk de aarde.

Artikel 19 in de kerkenordening van ‘s Gravenhage van 1586 :

Artikel 19
De Kercken-Raden sullen alomme toesien datter goede School-Meesters zijn, die niet alleen die kinderen leeren lesen, schrijven, spraecken ende vrije Consten, maer oock die selfde inder Godtsalicheyt ende inden Catechismo onderwijsen.

Dit is artikel 21 in de Dordtse kerkenordening van 1619.

Art. XXI. De kerkeraden zullen alomme toezien, dat er goede schoolmeesters zijn, die niet alleen de kinderen leeren lezen, schrijven, spraken en vrije kunsten, maar ook dezelve in de godzaligheid en in de Catechismus onderwijzen.

Het pleit dus dat er geen scheiding is tussen school en kerk. Hoe gevaarlijk is het dat scholen loskomen van de kerken ? Ook daar waar de staat gescheiden is van de kerk sluipt grote onverschilligheid binnen, gebrek aan empathie. Dan is het een koud, harteloos systeem, alhoewel het wel betekent dat de staat losgescheurd moet zijn van vleselijke kerken. We hebben het dus over dat er geen scheiding mag zijn tussen staat en hemelse kerk, maar dan spreken we ook over een hele andere regering, want dit koninkrijk is niet van de aarde. Zoekt de dingen die boven zijn. Er is eveneens een groot gevaar wanneer vleselijke kerken de baas spelen over de staat, en daarom heeft men de hemelse kerk nodig. Men moet komen van de lage kerk tot de hoge kerk. De kerk is dus een symbolisch model van de mens zelf in zijn relatie met het hogere, de gnosis.

Art. XX. In de kerken, waar meer bekwame predikanten zijn, zal men het gebruik der Propositiën aanstellen, om door zulke oefeningen eenigen tot den Dienst des Woords te bereiden, volgende in deze de orde daarvan, bij deze Synode specialijk gesteld.
(DKO 1619)

Rutgers stelt dat de propositien bestonden uit een oefening van stichtelijke reden onder toezicht van de kerkeraad om bekwaam te maken tot de prediking. Hij stelt dat dit vroeger in verband stond met profetie : het bespreken van schrift en preek. Dit was om het verder uit te werken en te verbeteren, wat ook in verband staat met de exegese en wat zo bepaald was op de synode van Emden in Duitsland in 1571. Vele calvinisten vluchtten naar Duitsland, naar Emden, omdat ze in Nederland vervolgd werden door Alva. In Emden ontstond de Nederduitse gereformeerde kerk in 1571, wat de moederkerk is van het calvinisme in Nederland.

Profetie moet dus een bepaalde factor hebben van exegese en recyclocratie, want anders wordt het te luxe, en dat is een vorm van materialisme. Profetie wordt dan al te snel tot vuurwerk afstekerij van het vlees, voor miljoenen hup de lucht inschieten. Dat is de geest van verzaking. Het is de geest van het modernisme die verwend en duur is geworden. Deze denkt niet aan het milieu en de natuur, heeft verwende oren en ogen, moet altijd vermaakt worden.

Vannacht had ik een droom van de geest van Alva in de vorm van een broer die aanviel, nadat er tot bepaalde overeenkomsten waren gekomen dat hij gebied had verloren, en toen stak hij een pin in mijn nek, maar gelukkig kon het niet diep gaan, en kwam het meer aan schouderzijde terecht. Daarna ging hij vuurwerk afsteken, en ik ging het huis uit waar hij was.

De kabels gaan gelegd worden. Nederland leeft nog steeds in de tachtig jarige oorlog, en vele Nederlanders zijn die oorlog niet eens begonnen. Ze laten zich afleiden door het vuurwerk van het vlees. Dat is hun grote hobby. Daar houden ze zich telkens mee bezig. De neo-calvinistische of regro-calvinistische mens wordt in Nederland vervolgd en moet zijn schuilplaats vinden in Duitsland. Nog steeds. Daarom zijn we met Heidelberg bezig geweest, en nu Emden. Heidelberg ligt in Zuid-Duitsland, in Baden-Wurttemberg, en bracht de Heidelbergse Catechismus uit in 1563. Emden ligt in Noord-Duitsland, in Oost-Friesland.

Aan welke kant strijd je ? Velen strijden nog in het leger van de geest van Alva, door hun verletterlijking en vervleselijking en de geest van luxe, het modernisme.

Wij zijn niet zomaar refo’s, maar regro’s, van de regressie. Van reformatie tot regressie, wederkeer. Zorg dat je alles om je heen tot zijn wortels leidt. Doe niet aan luie,

gemakszuchtige symptoombestrijding, want dat is dweilen met de kraan open, water naar de zee dragen, als een Danaide aan de drugs. Wij zijn geuzen, wilde geuzen, de soberen. Wij hongeren liever dan dat we meedoen aan de schranspartijen van de rijken, het Spaanse hof. De geest van Alva woedt nog steeds in Nederland, de Spaanse inquisitie, en men moet nog steeds een schuilplaats vinden in Duitsland, in Emden, om zo een tunnel te bouwen tot Dordt, Middelburg en ‘s Gravenhage.

Vannacht had ik een droom over het vervolgingstijdperk waarin Alva de calvinisten achterna zat. We zitten daar nog steeds in. De geest van Alva heeft vele legers, ook kinderlegers, en die kinderen worden gedwongen. Ik was in een winkelstraat, en ik had iets weggenomen van Alva, en een jongetje kwam met een wit plastic wikkel achter me aan, maar het kon niks meer doen, en ik nam de wikkel van hem af. Ik wist dat hij er niks aan kon doen hoe hij was, dus ik nam hem mee naar Wezel in Duitsland, ook een geuzenschuilplaats, en door hem konden er ook anderen gered worden, ook vriendjes van hem. Doordat Wezel zo gastvrij was tijdens de vervolging, om de Nederlandse vluchtelingen binnen te halen, kregen ze twee geuzenbekers waarop gastvrij Wezel stond.

In de kerkenordening van Emden werd duidelijk gesteld : geen kerk zal over de andere kerk heersen, en geen taakuitvoerder zal over de andere taakuitvoerder heersen. In mijn droom las ik tekst met getalletjes boven de letters, zoals N met 124, als N tot de macht 124. De mens is goed met getallen, dit tot de macht dit, dat tot de macht dat, maar men zou dat eens met letters moeten doen om diepte in de teksten te brengen. De profeten van die tijd waren orakelzieners. Ze gebruikten die geschriften als orakels waarin ze boodschappen van de hemel doorkregen. Zo deden de Assense profeten dat ook. Ze zagen in alles diepere tekenen. Zelfs als ze een blikje op de grond zagen, of als ze stripboeken lazen. Ze gingen dankbaar met het leven om en maakten van alles dankbaar gebruik en verdiepten het.

Kun je getalletjes boven de letters zien en daarmee gaan puzzelen ? De mens is opgesloten in een letter-matrix en moet dit leren. Ik zag een hele reeks energieen gestapeld boven de letter N, en die konden door allerlei combinaties gewisseld worden en geactiveerd. Zo ging er een diepere wereld open, kon de mens reizen in de tijd, terug naar de geschiedenis, en die geschiedenis ook veranderen. Dat is onze taak. De geschiedenis is gewoon de geestelijke wereld.

Uit : Reformatie en Regressie, van Heidelberg tot Dordrecht, Uitgave : Hermitatia-Rodenberg College (HRC)

ZWART GRAS

Derk Nosalgement en zijn vrouw Waneley, een lange, dunne vrouw, hadden een bakkerij ergens in een stadje aan de rivier. Aan de andere kant van de rivier lag een dorp. Hun bakkerij had nogal een duister geheim. Waneley ging vaak in het dorp over de rivier op kinderjacht. Dan bracht ze de kinderen naar haar man, en dan werden die kinderen opgesloten in een put onder het huis. De kinderen werden gebruikt als ingrediënten voor hun baksels. Zelfs de stenen van hun huis en bakkerij hadden botten van kinderen in hen. Zo was het stadje onder een vloek. De mensen hadden het niet door. Ze vonden de baksels van bakkerij Nosalgement verrukkelijk. Iedereen deed daar graag inkopen. Ook voor feesten waren ze geliefd.

Het dorp aan de andere kant van de rivier leefde in grote tragedie. Vele kinderen waren vermist. Het hield maar niet op. Waneley leek er altijd weg mee te komen.

Als kind logeerde ik soms bij de familie Nosalgement. Ik weet nog wel dat ik daar eens een boek zag liggen wat ik wel zou willen lezen. Het had een plaatje erop van een bakkerij aan de rivier. Maar toen ik het boek wilde oppakken gleed er een vreemd gevoel over me, en ik trok mijn hand weer terug. Later bedacht ik me, maar toen lag het boek er niet meer. In de nacht ben ik toen door het huis gaan dwalen om het boek te zoeken. Ik vond het op Waneley’s kamer. Waneley sliep daar. Haar man sliep in een andere kamer. Ze werd wakker en zag mij. Ze zag me met het boek. Ze zei dat het een verschrikkelijk en gruwelijk boek was. Ik keek naar haar. Ze had hele grote ogen, en zag er veel jonger uit. Ik vroeg haar hoe ze ineens zo jong kon zijn. ‘Ach een dutje doet de mens goed,’ sprak ze. ‘En een pilletje doet wonderen.’

Ik mocht het boek wel van haar meenemen naar huis. Het was inderdaad een heel gruwelijk boek waar al deze dingen in stonden beschreven, maar ik vond het ook een mooi boek. Onder de kinderput onder de bakkerij scheen een mooie wereld te zijn. Die werd beschreven in het boek, dus voor mij was het dubbel. Ik wist niet of ik de dingen die in het boek beschreven stonden wel kon geloven. Ik moest verplicht weer logeren bij de familie Nosalgement toen mijn ouders weer eens op vakantie gingen. In de nacht besloot ik eens een kijkje te nemen onder het huis, over de keldertrap naar beneden. Ik hoorde kinderen gillen en roepen. Ze waren achter tralies, maar ver weg. Ik kon ze niet bereiken. Ik huilde ook toen ik ze zag. Ik ben toen nog dieper naar beneden gegaan, en kwam toen in de mooie wereld, maar ik kon er niet teveel van nemen. Het zou alles vernietigen. Ik kon het niet verdragen, maar ook de kinderput kon ik niet verdragen. Ik ben toen weer naar boven gegaan en huilde in mijn bed.

De volgende dag aan het ontbijt vroeg Waneley aan mij of ik ook een pilletje wilde. ‘Liever niet,’ zei ik.

‘Och, jongen, daar ben je wel een beetje laat mee, want ik had het gisteren door je eten gegooid, maar ik dacht : Toch maar even vragen voor de zekerheid.’

Ik vond dat vreemd. Ik voelde me ook vreemd, maar ook opmerkelijk. Ik keek naar de bakker en zijn vrouw. En ik zag ze zo de grond inzakken, met stoel en al. Ik wreef in mijn ogen.

Ik besloot in het huis te blijven wonen. Het was immers een deel van mijn geschiedenis. Ik liet de kinderen in de bakkerij werken. Ik had een manier gevonden om hen vrij te zetten. Naar de mooie wereld onder de kinderput konden we niet teveel gaan. Het zou alles vernietigen.

Er was een muziek winkel aan de rivier, verderop. Daar gingen we soms naartoe om muziekplaten te halen. De muziek herinnerde ons aan de mooie wereld. We konden het zo op afstand houden, want teveel ervan zou alles vernietigen. De stad kwam zo vrij van de vloek, en ook het dorp aan de andere kant van de rivier.

Er bleek ook een oerwoud te zijn onder de bakkerij, onder het huis, maar als ik daar kwam, dan voelde ik me verlamd. ‘Een pilletje doet wonderen,’ hoorde ik soms.

Waneley en Derk waren nu geesten boven de rivier. Het spookte nog wel op de rivier. Daarom werden kinderen ook gewaarschuwd om niet te dichtbij de rivier te zijn, en zeker niet te lang.

‘Worsten te koop !’ hoorde ik iemand roepen die voor de ramen stond. Ze leek een beetje op Waneley. Ik werd duizelig. ‘Een pilletje doet wonderen,’ riep ze toen. Ik voelde mezelf met stoel en al door de vloer zakken. Ik kwam toen in de kinderput weer. Er lagen allemaal botten en schedels. Ik hoorde vreemde, naargeestige deuntjes, die ik als kind ook weleens hoorde.

‘Hier moet ze ergens liggen,’ hoorde ik een stem zeggen. Ik zag toen ergens een grot met een glazen kist waarin een prinses lag. ‘Wie is ze ?’ vroeg ik.

‘Waneley,’ zei een stem. ‘Kom niet te dichtbij. Deze dingen moeten op een afstand gehouden worden.’

‘Een pilletje doet wonderen,’ zei de prinses.

Ik stapte achteruit, maar merkte dat ik aan de grond was gekleefd.

‘Moet je ook een pilletje ?’ vroeg de prinses, die langzaam uit haar glazen kist begon te komen.

‘Nou, liever niet,’ zei ik.

‘Te laat,’ zei ze, ‘al door je eten gedaan.’

‘Ga ik niet eten,’ zei ik.

‘Heb je al gedaan,’ zei ze.

‘Kun je stoppen met deze spelletjes, Waneley ?’ vroeg ik.

Ik kon niet naar de mooie wereld, niet naar het oerwoud, maar hier kon ik ook niet blijven. Na een tijdje kon ik me weer bewegen en ben toen naar boven gerend.

De kinderen van de bakkerij keken me aan. ‘En, heb je haar gezien ?’ vroeg een kind.

‘Wie ?’ vroeg ik.

‘Waneley,’ zei het kind.

‘Ja,’ zei ik, ‘maar het was een prinses.’

‘De schone slaapster van een pilletje doet wonderen,’ zei het kind.

‘We moeten hier weg,’ zei ik. ‘Ze is vast nog op jacht. Ik zakte zo met mijn stoel door de grond.’

‘Welnee,’ zei het kind.

‘We kunnen gewoon hier blijven ?’ vroeg ik.

‘Ja,’ zei het kind. Toen zijn ze weer aan het werk gegaan.

Waneley bleef me treiteren. Ze was een heks, maar de kinderen waren aan mijn kant.
Ik had ze ooit eens bevrijd.

Vaak dacht ik aan de mooie wereld, maar niet te lang. Het zou alles vernietigen.

Vaak dacht ik aan het oerwoud, maar dan raakte ik vast in mijn denken.

Ik moest gewoon hier blijven, in de bakkerij, bij de kinderen. Ik was één van hen.

Als ik op straat liep keek ik altijd rond of ik Waneley misschien zag.

Dan droomde ik altijd weg.

Een pilletje doet wonderen, worsten te koop, het was altijd hetzelfde liedje.

Waneley bleef aan me knagen. Het bleef me achtervolgen, als een schaduw van het verleden.

Het oerwoud was als giftige bessen. Ik kon er niet naartoe. Het oerwoud was gevaarlijk, zoals de mooie wereld. Maar ik luisterde naar muziekplaten om zowel het oerwoud als de mooie wereld op veilige afstand te houden. Niet te ver weg, niet te dichtbij.

Als ik op straat liep droomde ik weg, als ik inkopen ging doen voor de bakkerij.

Ik kwam niet te dichtbij de rivier, en

bleef er ook nooit te lang. Het was te gevaarlijk. Het spookte er te erg. Soms trad de rivier uit z'n bedding. Dan werden zowel het stadje als het dorp geteisterd.

Het was soms als een gesticht in de bakkerij. De kinderen waren druk. Ik zocht rust, maar kon het nergens vinden, alleen in het boek van Waneley en in de muziekplaten. Steeds meer ging ik naar de muziekwinkel aan de rivier, verderop. Er was daar ook een bibliotheek. Door boeken en muziek kon ik alles op een afstand houden. We maakten goede producten in de bakkerij, door en voor kinderen. Dat was vroeger wel anders. De bakkerij had zo'n duistere geschiedenis, maar nu maakten we er het beste van.

Waneley en Derk bleken nu een bakkerij te hebben in het dorp aan de andere kant van de rivier. Een kind kwam het me vertellen. Ik was in een shock. Ik kende hun duistere geheim. Maar kindervermissingen kwamen nauwelijks nog voor in het dorp. Misschien hadden ze hun leven gebeterd, maar ik wilde daar niet op gokken. Of ze stalen nu kinderen uit een ander dorp.

Het was allemaal sinds ik het boek van Waneley had gelezen dat mijn wereld op de kop stond. Maar het was ook een mooi boek, ondanks alle gruwelijkheden. En ik dacht : 'Heb ik het misschien niet allemaal verkeerd begrepen ?' Nee, het was een gevaarlijke vrouw. En haar man was gevaarlijk. De waarheid is hard. De waarheid is pijnlijk. Ik wilde niet in een leugen leven. Maar het boek probeerde me te misleiden en verleiden. Het boek liet me niet los. Het boek liet al deze dingen zien en toonde een betere weg, maar liet ook zien dat de mooie wereld waarin alles goed was zo gevaarlijk was, en ook de gevaren van het oerwoud, van de wildernis, van het losse.

En waar waren die pilletjes van Waneley van gemaakt ? Ook van gemalen kinderen.

Het boek was als een alarm, als een ontwaking. Het boek hield alles op een veilige afstand, als een pad door een dierentuin. En dat leidde toch weer naar de bakkerij. Altijd kwam ik weer uit op de bakkerij, met weer wat extra boeken en extra muziek, om er doorheen te komen. Ik moest leren bakken. Ik moest leren.

Het was zo'n mooi boek, ook al liet het de gruwelen zien. Ook het boek moest ik op afstand leren houden. De muziek hielp me daarbij, maar ook de muziek moest ik op afstand houden, en daar hielp de bakkerij me bij. Ik moest leren te leven in de bakkerij. Het was een bakkersleven als bakkersjongen. Verderop aan de rivier was de slagerij, waar de slagersjongens woonden. We hadden vaak ruzie. Het was vaak oorlog. En dan dacht ik nog weleens terug aan Waneley, dat hoe gruwelijk het ook was, het soms de enige oplossing is.

Uit: 'De Lettermakerij'
